

ژ روژنامه شانیی

ژیک نیزیکیوونا نه مریکی - تورکی بی نارامیی بو ئیرانی پهیدا دکهت

ئه هه نفا و نیشانین گوتارا (هدی الحسینی) بوو ئهوا د روژناما (ئه لسه رقی ئه لئه وسهت) دا به لاقکری کو دگه لک لایین ویدا به حسی کوردا و رهنگدانه قه یی نیزیکیوونی ل سهر کریه . خانما ناقیری د پیشه کیکا گوتارا خو دا نقیسه " گوهورینا جوهره کی د په یوه ندین ئه مریکی - تورکی دا دی مفای گه هینته سووریا و دی زیانی ب کوردین ئیراقی را گه هینیت . هه فکیشه دگه ل کارگیریا ئه مریکی یا نوو هاتیه گوهورین د په یقا خو دا ل به رامهر په رله مانی تورکی سه روکی ئه مریکی باراک ئوبامای گوت ئه مریکا و تورکیا ل سهر هه می کیشا د اریکه قتی نه بوون ، و ئه هه بابه ته کی چاقه ریکری بوو ، به لی د شپست سالین بوری دا ریکه قتن دنافه را وندا پتر بوویه ژ نه ریکه قتنی . و دیسان گوت : هیزا هه قه پیمانیا مه دی جیهانی نارامتر لی کهت .

خانما نقیسه ر پشته قی پیشه کیی و د به حسکرنا به رژه وه ندین هه قیشکین هه ردوو وه لاتادا دبیزیت " ویلایه تین ئیکگرتی بین ئه مریکی ستراتیژییه تا ده رکه تنی ژ ئیراقی دانایه و چاقی وی ل تورکیا په کو بیته ده ربا زگه هی قه گه ریا نا هیزین ئه مریکی . ل قیره تورکیا دقیت خو پشتراست کهت کو خو قه کیشانا ئه مریکی چ کارتیکرنی

ل حهزا تورکیا نه کهت بو کونترۆلکرنا خواستین کوردستانا ئیراقی

ل دویقدا و پشتی به حسکرنا وان ئالۆزین د چه ند سالین بووری دا دنافه را ئه مریکا و تورکیادا چینیوین وه کی ئالۆزیا ۲۰۰۳ بی و نه پشته قانیکرنا تورکیا بو شه ری ئازادیا ئیراقی و ئالۆزیا ۲۰۰۷ بی و ریدانا په رله مانی تورکی بو له شکر وی وه لاتی کو ب نفا ژووریا ئیراقی قه بهیت (هدی الحسینی) دبیزیت دگه ل وان ئالۆزیا ئه مریکا سیاسه تا کیمکرنا زیانا دگه ل تورکیا ب کاردینا ، به لی ئه فرۆ و ژ بهر ئه وه ویاتین ئه مریکی سیاسه تا وی دگه ل تورکیا ژ کیمکرنا زیانا هاتیه گوهورین بو نیمچه هه قالبه ندیه کا ژ راست . سه ره دانا ئوبامای ده ستیپکه بو قی گوهورینی ، ئه مریکا دقیت بو خو مفای ژ رۆلی تورکیا بی هه ریمی وه رگریت ، و تورکیا دقیت وه ک هه قالبه ند بهیته پیش پتر ژ هندی کو هه قه پیمانیه کی گرنگ بیت . ژ بهر هندی دبیت تورکیا دوو دل نه بیت د ب کارئینان و هه بوونا پارتیا کارکه رین کوردستانا دا ل ژووریا ئیراقی بو مایتیکرنین خو بین له شکر وی د پاشه روژیدا . ئه قجا بو ده رباز بوونی ژ کریاره کا هۆسا کو دبیت ئاسته نگا د ریئا خو قه کیشانا ئه مریکی دا پهیدا کهت ، پیدقیه ئه مریکا بی نارامیا تورکیا سه بارهت کیشا کوردی ل بهر چاق وه رگریت .

کوردین ههزار

(تاریق ئه له بهودی) هه قدیته کا خو دگه ل گه نه که کی کورد ل ئیک ژ وه لاتین روژنایایی کریه هیقینی وی گوتارا خو ئهوا د روژناما (ئه لریاز) یا سهوودی دا به لاقکری کو هه ردوو یان به حسی کوردستانا ژ روپی نه ته وی و جوگرافی و میژوویی قه کر بوو و پشتی قه گیزانا هنده ک لایین وی سوچه تی نقیسه ر دبیزیت " وی گه نه چی کورد خاله کا گه له کا گرنگ هه لئیکه ست کو گریدا گارنده کرنی یه ژ ئه ربا کو دروست د ئاستی وی سته می ناگه هن ئهوا ب دریزیا ب دهان سالال کوردا هاتیه کرن ؛ کورد کو پتریا وان بسلمانین سونه نه دبین کو دهوله تین ئه ره بی دۆزا وان یا ژبیر کری ، و گه لین ئه ره بی دانی ب مهینه تین وان نا کهن هه رچهنده کورد دبین ئه ره ب نیزیکیوونی نه ته وه نه بو وان پتر ژ نه ته وی دی . کورد د پیشینه بیا ئه ربا ل سهر بین دی دگه هن کو ئیران وه لاتین خو ل سهر بناغی مه زه بهی ده سته نگینیت و تورکیا وه لاتین خو ل سهر بناغی نژادی ده سته نگینیت . کورد ژ هه ژری هندیته ئه م وه ک ئه ره ب هه قسۆزیا خو بو وان بو دۆزا وان یا رهوا دیارکه بن و ئه وه مهینه تین وان بین دریز نه خاسمه کو ئه و پتر دیزیکی مه نه ژ روپی جوگرافی و میژوویی قه .

ئه ری ئیراق دی شیت ژ سیسته من تاییه گه ری ده رکه قیت ؟

ئه هه ئه و پسپاره یا ماموستایی زانکویا هاریرد (روچیر ئاوین) کریه مانشیت بو گوتاره کا خو کو د روژناما (ئه لحه یات) دا به لاقکریه و د چه ند لایه نین ویدا به حسی کوردستانا کریه . ناقیری د گوتارا خو دا دبیزیت " ئه و رژیمه سیاسی یا ل به غدا هه ی نه وه ک سیسته می لوبنای یه ، و نه ژی ب شینوی حوکمرانیا وه لاتین پترۆلی بین که نداقی یه ، به لکو سیسته م ل ئیراقی پتر زالبوونا کومه کا هیزین شیعی یه کو پتر حهزا وی ئیکی هه یه دگه ل ئیک دو به ره ک بن ، کو هنده ک ژ

ب: مەحمود سلیمان

سەرۆک وەزیرین ئێراقی و سەرۆکی کۆمارا ئێراقی و هەردوو جیگرین وی و سەرۆکی هەرێما کوردستانی کورن ل دۆر دەفەرین فەقەتاندی ژ کوردستانی.

بەلێ شاشیەکا هەمی گەلەک شروڤەکار و شارەزاین سیاسی بین کورد و ئەرەب و خۆ بین بیانی ژێ دگەفنه تیدا کو پیدفیه ئامژێ پی بدەین ژ بو راستفەکرنا وی ، ئه‌وژی کو ئه‌و دبیزنه دەفەرین بندهست دەفەرین کیشه ل سەر کو یا راست ب ناکرنا وان دەفەرا ب دەفەرین فەقەتاندی به ... دلایه‌کی دی یی گوتارا خۆ دا نفیسەر دبیزیت "برایین ئەرەب و تورکمان باش دزانن کەرکووک د هەبوونی دا باژیره‌کی کوردستانی به‌لێ ئه‌و پانکا خۆ ددنه فی راستیا خۆیا و چاقین خۆ لی دنقین ، و ئه‌زی پشتراستم کو وان ژ نیقا دلی خۆ دقین دانس ب فی بابەتی بدن و په‌سه‌ند کەن بەلێ ترسا وان ژ هندی کو کورد کونترۆلی ل سەر وان بکەن و وان بشکینن و بی به‌هر کەن ژ سامان و داهااتین کەرکووک بین سروشتی ، بوویه ریگر ل به‌رامبەر وان کو ئه‌و دانس ب فی راستیی بدن .

ئەز هیفیدارم ئەف برایه پشت راستین کو ئەف ترسا وان نه دجهی خۆ دایه و کوردا هەر ژ هەبوونا خۆ چ جار مافی کەسی زه‌بت نه‌کریه و ئه‌و بخۆ قوربانین فی بابەتی بووینه ئەفجا دی چه‌وا هەمان سەرهدری دگەل خەلکه‌کی دی کەن .

هەفیشک فشارا بینخه ل سەر پارتي کارگه‌رین کوردستانی دا چه‌کی خۆ بدانیته هەرەسا هەفکاری پی بکەن دوازی چاره‌سەرکرنا پرسا کوردین دناف تورکیادا .

کورد و PKK و چه‌هه

ل بن فی ناڤی (ئەحمەد ئالتان) گوتاره‌ک بو روژناما (Taraf) یا تورکی نفیسه ل دۆر هەوا فی دوماهیی یا دژی (DTP) کو دلایه‌کی ویدا نفیسیه " دەمی تاوانبارین ئه‌رگه‌نه‌کونی هااتیه دەسته‌سەرکرن قیامه‌ت رابوو ؛ به‌لێ ب سەدان ئەندامین پله به‌رزین (DTP) ئ هاتنه دەسته‌سەرکرن کو ریڤه‌بەر و سەرۆکین باژیرفانیا دگەلدا بوون به‌لێ چ دان و ستاندن ل دۆر وان نه‌هاتنه کرن ژ به‌ر کو ئه‌و کوردن ، له‌وما وه‌سا دیاره کو دەسته‌سەرکرنا وان تشته‌کی سروشتی یه ، به‌لێ ما نه‌سه‌یره ئه‌فی هەوا دەسته‌سەرکرن د هەمان دەمی راگه‌هاندنا ئاگره‌ستا PKK یدا دەستپیکری ؟ هەر وه‌سا بۆچی چ هیفی بو تورکیا دروست نه‌بوون ددهمی نیزیکبوونا کونگری کوردی دا ؟

بۆچی ئەرەب و تورکمان پشت دده‌نه راستیا کوردستانی تا کەرکووک؟

پسپاره‌که (مه‌هدی مه‌جید عه‌بدوللا) دانیاه دمانشیتی گوتارا خۆ دا ئەوا د مالپه‌ری (ئیلایف) دا به‌لا فکری کو د پیشه‌کیا ویدا نفیسیه " ه‌نارتیی تابه‌تی ئەمینه‌داری گشتی یی UN ستیفان دی میستورای ژماره‌کا راپورتا پیشکیشی

وان گرنگی ب دامه‌زراندنا ده‌وله‌ته‌کا ئیسلامی دده‌ن ، و ئه‌وین دی گرنگی ب بابەتین ئیمنایا گشتی یا نه‌ته‌وی دده‌ن به‌لێ ل ده‌فەرین کوردستانی ئێراقی چه‌ندین ئامژه بو وی ئیکی هەنه کو سیسته‌مه‌کی به‌ره‌مه‌ین و داهااتیدەر دریدایه دگەل هەبوونا سیسته‌مه‌کی بو به‌لا فکرن داهااتین پترۆلی دناقبه‌را به‌غدا و ده‌سته‌ه‌لاتا هەریم دا ، و هەولین کیم ژ هەنه بو هندی پیگوه‌ور به‌ینه دین بو ب ده‌ستفەئینانا داهااتین باجا ، به‌لێ باشتره سیسته‌مه‌کی وه‌سا ل ئێراقی به‌ینه په‌یدا کرن کو گەلی ئێراقی ژ دیکتاتوریه‌تا پشت به‌ستی ب داهااتین پترۆلی فە پپاریزیت .

هیڤین ناڤی

د روژناما (Bir Gun) یا تورکی دا (ئەحمەد تولگار) ئەف مانشیتی ل سەری دانیاه ل سەر گوتارا خۆ ئەوا د پشکه‌کا ویدا گوتی " نه ب تنی وه‌لاتین کورد ، به‌لکو هیزین دیموکراسی بین فی وه‌لاتی ژ یی هیفی بووینه ، فی جار ی دبیا فی پرسا کوردی دا دی پتر روڤاھی چینه ل سەر ده‌ته‌پی و هیفی هیشتا یا به‌رده‌وامه ژ به‌ر کو هەر چه‌وا بیت ئەم دی ژ شوینوارین زینا زفرین و ئەنجامین هەلبژارتین (۲۹) ی ئاداری خۆ ب ره‌نگه‌کی دی نیشادا به‌لێ دیاره جارەکا دی هیڤیا پیکفه ژ یانی ل فی وه‌لاتی بریندار بوو .

ئەمریکا و کورد

روژناما (Milliyet) یا تورکی گوتاره‌کا (مه‌لیه ئاشق) ل بن فی مانشیتی به‌لا فکریه کو ل دۆر دەمی پشتی فەکیشانا هیزین ئەمریکی ژ ئێراقی یه و تیدا دبیزیت " ئەم دشین پلانا ده‌فەری ل دۆر ره‌وشا کوردا یا پشتی فەکیشانا هیزین ئەمریکی ژ ئێراقی ب فی ره‌نگی شروڤه‌که‌ین . دەمی ئەمریکا هیزین خۆ ژ ئێراقی فەدکیشیت دی ل سەر قان پلانا راوه‌ستیت : ره‌وشا دناقبه‌را ریبه‌ریا هەریم کوردستانی و حکومه‌تا ناڤه‌ندی ، چاره‌کرنا پرسین دابه‌شکرنا پترۆلی و بنه‌جهرکنا په‌نا به‌را . پشتفانیا سیسته‌می فیدرالیزی کو د دستوری دا هااتیه و ب هیزکرنا دان و ستاندین تورکیا دگەل سەرۆکی هەریم کوردستانی (مه‌سعود بارزانی) و سەرۆکی کۆمارا ئێراقی (جه‌لال تاله‌بانی) . و تورکیا و ئیراق و ئیکه‌تیا ئەوروپی ب ره‌نگه‌کی